

În Duminica aceasta, a 16-a după Rusalii, ne este pus înaintea noastră textul evangheliei de la Matei din cap. 25, versetele 14-30, capitol în care Hristos a vorbit despre judecata viitoare. Acest capitol mai cuprinde în el și parabola celor zece fecioare care așteptau pe mirele să vină și dintre acestea cinci au fost înțelepte iar cinci nebune, și cele care au fost înțelepte doar au intrat cu stăpânire în camera de nuntă și s-au bucurat împreună, celelalte cinci rămânând afară. Mântuitorul spune că așa va fi la sfârșitul veacurilor când va veni a doua oară și va împărți pe oameni, cum spune în partea a treia a capitolului, precum desparte păstorul oile de capre, și va pune pe unii de-a dreapta Sa iar pe alții de-a stânga. Și va chema la sine pe cei de-a dreapta și le va oferi împărăția Lui, raiul adică, iar celor de-a stânga le va rosti cuvântul cel mai greu pe care urechea omenească îl va auzi vreodată din gura lui Dumnezeu: „Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic”.

Aceste două parabole sunt la începutul și sfârșitul capitolului 25 din Evanghelia de la Matei, iar miezul, mijlocul capitolului este ocupat de parabola pe care o auzim în această duminică, cea cu talanții, cu cei trei oameni cărora un stăpân le-a oferit averea lui spre chivernisire și el a plecat în altă parte, departe. La un moment dat a venit ca să culeagă roadele, să primească înapoi ceea ce a dat spre grijă celor trei. Sigur, le-a dat după puterea lor de grijă, după capacitatea fiecăruia le-a oferit stăpânul: unuia, cinci talanți, altuia, doi talanți și ultimului, un talant. Sigur, stăpânul știa de ce îi dă numai un talant aceluia care a primit numai un talant, dar el poate că s-a supărat că a fost oarecum socotit mai nevrednic decât ceilalți și pentru aceasta a început să-l judece pe stăpânul lui, zicând că este un om rău, că este un „om care seceră de unde n-a semănat și strânge de unde n-a vânturat“, de aceea i-a ascuns talantul în pământ, adică n-a făcut nimic cu talantul pe care l-a primit. Când a venit stăpânul, a început cu cel mai vrednic, chemându-l la sine și cerându-i talanții. Acela i-a zis: Doamne, mi-ai dat cinci am mai făcut cu ei încă cinci! Și stăpânul s-a bucurat de această lucrare bună pe care a făcut-o sluga aceasta și i-a zis: „Bine, intră în bucuria Domnului Tău”. Și cel cu doi talanți la fel a fost întrebat și el a dat răspuns potrivit cu măsura chemării pe care a avut-o în ziua în care a primit talanții de la stăpânul său. Dar celălalt, care a primit un talant, a răspuns cum a gândit despre stăpânul în clipa aceea: „Știam că ești om rău, m-am temut, știam că ești om aspru care seceri de unde n-ai semănat și strângi de unde n-ai vânturat, de aceea m-am temut și m-am dus și am ascuns talantul tău în pământ”. Stăpânul i-a zis: „Slujitor viclean și leneș” – ce cuvinte grele, ce cuvinte cutremurătoare a rostit stăpânul acesta în fața acestui om căruia i-a dat atât de puțin și care nu a fost capabil nici pentru puținul primit să facă față ci, dimpotrivă, pentru că n-a fost în stare, s-a ridicat și împotriva stăpânului cu cuvinte acuzatoare astfel încât stăpânul a dat poruncă ca el să fie aruncat în întunericul cel mai dinafară. Aici Mântuitorul a vrut să arate că în iad, adică în împărăția pedepselor veșnice, sunt locuri diferite de pedeapsă pentru oameni – întunericul cel mai dinafară – adică locul cel mai greu în care să fie pus acest om nevrednic de slujba pe care a primit-o. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

Oare câți vor fi înțeleși dintre iudeii care ascultau cuvintele acestea ale Domnului? Oare cât vor fi priceput ei că despre ei vorbea El, pentru că aceștia care L-au respins pe

Hristos, iudeii din vremea aceea, au fost aceia care au îngropat talantul. Talantul este Hristos. Dumnezeu ne-a dat nouă fiecăruia daruri, unii au mai mult, alții mai puțin, dar darul lui Dumnezeu este Hristos, Fiul Său, El este darul pe care oamenii L-au primit din partea stăpânului celui mare, Dumnezeu. Unii primesc mai mult din Hristos, adică o înțelegere mai profundă a existenței Lui, a lucrării Lui mântuitoare, alții pe jumătate, iar alții mai puțin, fiecare după măsura credinței, după măsura puterii lui. Dar Dumnezeu, la sfârșitul veacurilor, o să ne ceară socoteală de modul cum ne-am comportat cu Hristos, de modul cum am pus în lucrare acest dar pe care l-am primit în viața noastră. Ce cutremurătoare e Evanghelia aceasta. De fapt este la fel de grea ca și celelalte două din capitolul 25 de la Matei, cea cu fecioarele cele înțelepte și nebune și cu oile și caprele pe care păstorul le împarte așa precum Dumnezeu va împărți pe oameni la sfârșitul veacurilor. De fapt, în capitolul 25 de la Matei se încheie seria cuvântărilor Mântuitorului. După aceea începe patima Lui, evanghelistul Matei continuând cu explicarea, cu descrierea suferințelor lui Hristos, cu Cina de Taină, cu prinderea Lui de către Iuda, cu darea Lui la moarte, cu răstignirea Lui, cu învierea și înălțarea Sa la cer; și cu acestea se încheie Evanghelia de la Matei cap. 28.

Iată, Evanghelia aceasta cât ne vorbește nouă creștinilor! Pentru că toți am primit un dar prin Taina Botezului. Când am fost botezați de nașii noștri, în Hristos ne-am îmbrăcat: „Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și-mbrăcat” – așa cum se cântă când se înconjoară cristelnița. Am primit darul, pecetea darului Sfântului Duh, ne-a însemnat preotul pe frunte, pe gură, pe urechi, pe nas, pe piept, pe spate, pe mâini, pe picioare, adică această pecete a așezat-o pe umerii noștri, pe simțirile noastre ca să rămână în noi DARUL, darul care este HRISTOS. Prin această pecetluire cu Duhul Sfânt toți avem acest dar, toți avem acest talant, care este Hristos în noi și îl purtăm cu noi, fie punându-L în valoare – adică în lucrare și Hristos arătându-Se în viața noastră, în faptele bune pe care le săvârșim, în faptele credinței, fiind blânzi cu oamenii, ajutându-i, milostivi fiind, smeriți cum a fost Hristos –, fie îngropând în noi acest dar, în pământul inimii noastre, ascunzându-L și nepunându-L în lucrare. El este în noi, Hristos este în fiecare din noi, fie pus în lucrare, sfințit, fie ținut în nelucrare în noi. Iar când vine Dumnezeu la sfârșitul veacurilor atunci ne va cere fiecăruia socoteală ce-am făcut cu darul pe care l-am primit la botez, ce-am făcut cu Hristos pe care ni l-a oferit nouă.

Evanghelia aceasta să ne pună pe fiecare dintre noi într-un examen al conștiinței pe care să ni-l facem. Dacă încă nu l-am pus în lucrare pe Hristosul din noi, să-l punem cât de curând, repede, în clipa aceasta, să-l scoatem din pământul inimii și să zicem: Doamne, un talant mi-ai dat, ajută-mă să fac măcar unul cu el. Doamne, mi-ai dat doi sau trei, ajută-mă pe măsura darului primit să fac cu ei lucrul Tău cum se cuvine, pentru ca la sfârșitul veacurilor să ne zică Dumnezeu tuturor: „Bine, slugă bună și credincioasă, peste puțin ai fost pusă, peste multe te voi pune. Intră în bucuria Domnului Tău”. Amin!